

Oto kiralama faaliyetiyle iştigal eden şirketin araç alım-satımının KV, KDV ve ÖTV yönünden değerlendirilmesi ve vergi mükellefi olmayan kişilerden ikinci el araç alımında KDV oranı ve belge düzeni hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	KURUMLAR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	27575268-105[234-2012-9286]-819
Tarih	31.07.2013

T.C.

GELİR İDARESİ BAřKANLIęI

ANKARA VERGİ DAİRESİ BAřKANLIęI

(Mükellef Hizmetleri Usul Grup Müdürlüęü)

Sayı : 27575268-105[234-2012-9286]-819

31/07/2013

Konu : Oto kiralama faaliyetiyle iştigal eden şirketin araç alım-satımının KV, KDV ve ÖTV yönünden değerlendirilmesi ve vergi mükellefi olmayan kişilerden ikinci el araç alımında KDV oranı ve belge düzeni hk.

İlgi dilekçenizde; oto kiralama işi ile iştigal ettiğinizi belirterek, satın alınan sıfır araçlar için ödenen özel tüketim vergisinin kurum kazancının tespitinde gider olarak dikkate alınıp alınmayacağı, satın alınan araçların iki yıl geçtikten sonra satılması halinde, satılardan elde edilen kazancın kurumlar vergisinden istisna edilip edilmeyeceği, kiralama faaliyetinde kullanılmak üzere satın alınan binek otomobillerin satılması halinde KDV oranının ne olacağı, vergi mükellefi olmayan gerçek bir kişiden noter satış senedi ile satın alınan araç için gider pusulası düzenlenip düzenlenmeyeceği ile bu şekilde satın

alınan araçların satılması halinde KDV oranının ne olacağı hususlarında Başkanlığımızdan görüş talep edilmiştir.

Özel Tüketim Vergisi Kanunu Yönünden Değerlendirme:

4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununun 1 inci maddesinin 1/b bendinde, kanuna ekli (II) sayılı listedeki mallardan kayıt ve tescile tabi olanların ilk iktisabının bir defaya mahsus olmak üzere ÖTV'ye tabi olduğu hükme bağlanmıştır. Aynı Kanunun "Verginin İndirimi" başlıklı 9 uncu maddesine göre, ÖTV'ye tabi malların yer aldığı listedeki başka bir malın imalinde kullanılması halinde ödenen verginin, Maliye Bakanlığınca belirlenen esaslara göre ödenecek vergiden indirilmesi mümkün bulunmaktadır.

Öte yandan 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 269 uncu maddesinin 3 üncü bendinde, gemiler ve diğer taşıtların gayrimenkuller gibi maliyet bedeliyle değerlendirileceği, 270 inci maddesinde de mükelleflerin özel tüketim vergilerini maliyet bedeline ithal etmekte veya genel giderler arasında göstermekte serbest oldukları hüküm altına alınmıştır.

Buna göre, şirketiniz tarafından satın alınan sıfır araç için ödenen ve indirim konusu yapılamayacak olan özel tüketim vergisinin kurum kazancının tespitinde gider veya maliyet unsuru olarak dikkate alınması mümkündür.

Katma Değer Vergisi Kanunu Yönünden Değerlendirme:

Katma Değer Vergisi Kanununun 1/1 inci maddesinde; Türkiye'de ticari, sınai, zirai faaliyet ve serbest meslek faaliyeti çerçevesinde yapılan teslim ve hizmetlerin katma değer vergisine tabi olduğu hükme bağlanmıştır.

KDV oranları, KDV Kanununun 28 inci maddesinin verdiği yetkiye dayanılarak yayımlanan 2007/13033 sayılı Bakanlar Kurulu Kararnamesine ekli I sayılı listede yer alan teslim ve hizmetler için % 1, II sayılı listede yer alan teslim ve hizmetler için % 8, bu listelerde yer almayan vergiye tabi işlemler için % 18 olarak tespit edilmiştir.

6/4/2008 tarihli ve 26839 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 2008/13426 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının 2 inci maddesinde, KDV Kanununun 30 uncu maddesinin (b) bendine göre binek otomobillerin alımında yüklenilen katma değer vergisini indirim hakkı bulunan mükelleflerin, kiralamak veya çeşitli şekillerde işletmek üzere iktisap ettikleri ve 31/12/2007 tarihi itibarıyla aktiflerinde veya envanterlerinde bulunan binek otomobillerinin iktisap tarihinden itibaren 2 yıl geçtikten sonra teslimi konu olması halinde bu teslimde % 1 oranında KDV uygulanacağı belirtilmiştir.

Yine Kanunun 30/b maddesinde ise; faaliyetleri kısmen veya tamamen binek otomobillerinin kiralanması veya çeşitli şekillerde işletilmesi olanların bu amaçla kullandıkları hariç olmak üzere işletmelere ait binek otomobillerinin alış vesikalarında gösterilen KDV'nin, vergiye tabi işlemler üzerinden

hesaplanan KDV'den indirilemeyeceği hüküm altına alınmıştır.

60 sıra no.lu KDV Sirkülerinin "5.10" bölümünde konu ile ilgili ayrıntılı açıklamara yer verilmiştir.

Buna göre; kiralama faaliyetinde kullanılmak üzere nihai tüketicilerden satın alınan ikinci el araçların nihai tüketiciler tarafından şirketinize teslimi (bu araçların müzayede suretiyle satışa konu olmaması kaydıyla) KDV'nin konusuna girmediğinden, söz konusu araçların alımında KDV ödenmeyecek olup, dolayısıyla indirim konusu yapılacak bir KDV tutarı da mevzubahis olmayacaktır.

Sözkonusu binek otomobillerin satılması halinde ise bu araçların alımında KDV ödenip ödenmediğine bakılmaksızın %18 oranında KDV hesaplanacaktır.

Diğer taraftan, kiraya vermek veya çeşitli şekillerde işletmek amacıyla iktisap ettiğiniz binek otomobilinin; 31/12/2007 tarihi itibarıyla işletmeniz aktifinde veya envanterinizde bulunması kaydıyla, iktisap ettiğiniz tarihten itibaren 2 yıl geçtikten sonra tesliminde % 1 oranında, 31/12/2007 tarihinden sonra iktisap etmiş olmanız halinde ise, söz konusu araçların tesliminde % 18 oranında KDV uygulanacaktır.

Kurumlar Vergisi Kanunu Yönünden Değerlendirme:

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunun 6 ncı maddesinde; kurumlar vergisinin, mükelleflerin bir hesap dönemi içinde elde ettikleri safi kurum kazancı üzerinden hesaplanacağı, safi kurum kazancının tespitinde 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun ticari kazanç hakkındaki hükümlerinin uygulanacağı hüküm altına alınmış olup Gelir Vergisi Kanununun 40 ıncı maddesinde de; safi kazancın tespit edilmesinde indirilecek giderler sayılmıştır.

Aynı Kanunun "İstisnalar" başlıklı 5 inci maddesinin birinci fıkrasında kurumlar vergisinden istisna edilen kazançlar bentler halinde sayılmış olup, bu fıkranın (e) bendinde kurumların, en az iki tam yıl süre ile aktiflerinde yer alan taşınmazlar ve iştirak hisseleri ile aynı süre ile sahip oldukları kurucu senetleri, intifa senetleri ve rüçhan haklarının satışından doğan kazançların %75'lik kısmının kurumlar vergisinden istisna edileceği hükme bağlanmıştır.

1 seri no.lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliğinin "5.6.2.2. İstisnanın uygulanmasına konu olacak iktisadi kıymetler" başlıklı bölümünde gerekli açılımlara yer verilmiştir.

Bu çerçevede, Kurumlar Vergisi Kanununun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendine göre otomobiller, istisna uygulamasına konu olacak iktisadi kıymetler arasında sayılmadığından, satışa konu edilen araçlar, şirketinizin aktifinde iki yıldan fazla sürede tutulmuş olsa dahi, söz konusu araç satışlarından elde edilen kazançların; anılan istisnadan yararlanması mümkün olmayıp kurum kazancına dahil edilerek vergilendirilmesi gerekmektedir.

Vergi Usul Kanunu Yönünden Değerlendirme:

213 sayılı Vergi Usul Kanununun 229 uncu maddesinde faturanın satılan emtia veya yapılan iş karşılığında müşterinin borçlandığı meblağı göstermek üzere emtiayı satan veya işi yapan tüccar tarafından müşteriye verilen ticari vesika olduğu, 232 nci maddesinde tüccarların sattıkları emtia veya yaptıkları işler için fatura vermek ve aldıkları emtia veya hizmet için de fatura istemek ve almak mecburiyetinde oldukları hüküm altına alınmıştır.

Aynı Kanunun 234 üncü maddesine göre tüccarların vergiden muaf esnafa yaptırdıkları işler veya onlardan satın aldıkları emtia için düzenleyip işi yapana veya emtiayı satana imza ettirecekleri gider pusulası vergiden muaf esnaf tarafından verilmiş fatura hükmündedir.

Buna göre, işletmeye alınan iktisadi kıymetlerin işletme aktifine kaydedilmesi veya çıkarılmasına ilişkin kayıtlarının Vergi Usul Kanununda düzenlenen belgelerle tevsik edilmesi gerektiğinden, vergi mükellefi olmayan şahıslardan kiralama faaliyetinde kullanmak amacıyla alınan ikinci el araçlar için şirketinizin vergi mükellefi olmayan şahıslara gider pusulası düzenlemesi, satış yapan şahısların vergi mükellefi olması durumunda ise bu şahısların şirketinize fatura düzenlemesi gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026